

Minister Zdrowia

DLG.050.87.2025
Warszawa, 26 czerwca 2025

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 9875 w sprawie braku systemowego leczenia lipodemii w Polsce, złożoną przez Panią Posel Barbarę Dolniak, uprzejmie proszę o przyjęcie poniższego.

1. Czy Ministerstwo Zdrowia planuje wprowadzenie lipodemii na listę chorób wymagających systemowego leczenia w ramach świadczeń gwarantowanych finansowanych przez NFZ?

Termin „leczenie systemowe” stosowany jest w odniesieniu do leczenia nowotworów i może obejmować chemioterapię, hormonoterapię, terapię celowaną. Lipodemia nie jest chorobą nowotworową, z posiadanych informacji wynika, że może być wynikiem kilku czynników. Jeśli Pani Posel chodziło o listę chorób leczonych farmakologicznie uprzejmie informuję, że istnieje wykaz refundowanych leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych

(<https://www.gov.pl/web/zdrowie/obwieszczenia-ministra-zdrowia-lista-lekow-refundowanych>). W zależności od stanu zdrowia pacjenta lekarz w oparciu o aktualną wiedzę medyczną decyduje o zastosowaniu konkretnego leku. Szersze informacje dotyczące recepty, ww. wykazu i procesu refundacyjnego w odpowiedzi na pytanie 2.

2. Czy rozważane jest umożliwienie lekarzom flebologom wystawiania refundowanych recept na odzież kompresyjną już na wczesnym etapie choroby?

Termin „odzież kompresyjna” to pojęcie szerokie, obejmujące swoim zakresem szeroką gamę produktów. Mogą to być produkty o różnym statusie, o różnym stopniu profesjonalizmu ich przygotowania/ przeznaczenia do zastosowań medycznych. Do wyobrażenia jest „odzież kompresyjna” dająca się zakwalifikować jedynie jako pewnego rodzaju produkt sportowy. Innymi słowy, różny może być stopień faktycznego

odpowiadania takiego produktu na określone problemy zdrowotne związane z chorobami żył. Nie każdy produkt określany mianem „odzieży kompresyjnej” może być kwalifikowany jako wyrób medyczny, a tym samym finansowany albo współfinansowany pacjentom ze środków publicznych.

W kwestii ustalenia, czy możliwa jest refundacja odzieży kompresyjnej będącej wyrobem medycznym w ten sposób, że dostępna byłaby na podstawie recepty, należy mieć na uwadze, że proces obejmowania wyrobów medycznych refundacją jest skomplikowany i zależy od szeregu trudnych do przewidzenia okoliczności. Niemożliwe jest, bez złożenia odpowiedniego wniosku, udzielenie wiążącej odpowiedzi na hipotetyczne pytanie czy dany wyrób mógłby być objęty refundacją w analizowanym trybie.

W rozporządzeniu wydanym na podstawie art. 38 ust. 4 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych¹ (zwanej dalej ustawą refundacyjną), określającym wykaz wyrobów medycznych wydawanych na zlecenie, ujęto szereg wyrobów medycznych dających się kwalifikować jako pewien element „odzieży kompresyjnej”. W przypadku części z tych wyrobów, zlecenia na nie, jak wyraźnie wskazano w omawianych przepisach, mogą być wystawiane m.in. przez lekarzy specjalistów w dziedzinie angiologii. Zakres dostępnych w tym trybie wyrobów oraz kryteria wystawiania na nie zleceń, są ustalane w uzgodnieniu z odpowiednimi konsultantami w ochronie zdrowia i potencjalnie mogą podlegać zmianom w przyszłości, również w zakresie przypadków, w których wyroby te przysługują.

Ministerstwo Zdrowia nie widzi podstaw do zmiany obecnego trybu dostępności do omawianych wyrobów i wprowadzenia dostępności tożsamyh wyrobów w trybie na receptę. Gdyby jednak przyjąć, że możliwa byłaby do nich dostępność na podstawie recept (mowa tu o dostępności w wymiarze refundacyjnym – ekonomicznym, gdyż w przypadku wyrobów medycznych recepta nie warunkuje możliwości wydania, a jedynie możliwość uzyskania refundacji – w przypadku wyrobów innych niż wymagające zlecenia, wydanie wyrobu zawsze może nastąpić bez recepty pełnopłatnie), to należy zwrócić uwagę, że wystawianie recept nie tylko na wyroby medyczne, ale recept w ogóle, nie jest zawężone w przypadku lekarzy asortymentowo. Lekarz, niezależnie od posiadanej specjalizacji, jest „osobą uprawnioną” w rozumieniu art. 2 pkt 14 ustawy refundacyjnej, i jako taki każdy z nich ma prawo ordynacji wyrobów medycznych przez wystawianie na nie recept, w tym z uwzględnieniem refundacji. Wykaz refundowanych leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych nie zawęża możliwości refundacji przez wzgląd na specjalizację wystawiającego. Uzależnia ją od kwestii tego, czy recepta wystawiana jest w związku ze schorzeniem/stanem medycznym

¹ Dz.U. z 2024 r. poz. 930, z późn. zm.

(wskazaniem do refundacji), w którym wykaz ten refundację faktycznie przewiduje. Inną kwestią jest natomiast to, czy dany lekarz może te wskazania samodzielnie stwierdzić, czy też nie i wówczas – chcąc wystawić receptę uwzględniającą refundację, musi te wskazania potwierdzać u innego lekarza specjalisty.

Ponadto należy wskazać, że refundacja na podstawie recept odbywa się jedynie przy wydawaniu danego asortymentu z aptek ogólnodostępnych albo punktów aptecznych (tylko bowiem w stosunku do nich możliwa jest umowa z NFZ o realizację recept refundowanych), podczas gdy często pacjenci zaopatrują się w wyroby medyczne, w tym potencjalnie w omawianą odzież kompresyjną, np. w kanale poza aptecznym, w tym np. w sklepach specjalistycznych zaopatrzenia medycznego, w których recept nie realizuje się.

3. Czy Ministerstwo pracuje nad opracowaniem i wdrożeniem ogólnopolskich wytycznych dla lekarzy i placówek medycznych dotyczących diagnostyki i leczenia lipodemii?

Zgodnie z obowiązującymi przepisami świadczenia opieki zdrowotnej udzielane są zgodnie z aktualną wiedzą medyczną. Minister Zdrowia nie posiada prerogatyw do wydawania wytycznych. Opracowanie zaleceń postępowania diagnostyczno-leczniczego w wybranych chorobach lub określonych grupach schorzeń pozostaje w wyłącznej kompetencji ekspertów zrzeszonych w stowarzyszeniach będących zgodnie z postanowieniami ich statutów towarzystwami naukowymi o zasięgu krajowym.

Z wyrazami szacunku
z upoważnienia Ministra Zdrowia
Jerzy Szafranowicz
Podsekretarz Stanu
/dokument podpisany elektronicznie/